

Čís. 8523.

»Vozkou« ve smyslu § 224 čís. 8 c. ř. s. jest i majitel autodopravy.

(Rozh. ze dne 5. prosince 1928, R I 938/28.)

Žalobce domáhal se na žalovaném náhrady škody, ježto se za dopravy žalobce autem žalovaného ztratilo žalobcovo zavazadlo. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby. Odvolací soud odmítl odvolání. Důvody: Podle čl. II. zák. ze dne 19. ledna 1928, čís. 23 sb. z. a n. jsou podle nového doslovu § 224 čís. 8 c. ř. s. feriálními věcmi spory mezi hostinskými, lodníky, pláři, nebo vozky se strany jedné a jejich hostmi, cestujícími nebo zákazníky se strany druhé, pokud jde o závazky z těchto jejich vzájemných poměrů (§ 1316 obč. zák.). V souzeném případě jde o takovýto závazek, an i žalovaný, majitel autodopravy, jest vozkou v širším slova smyslu. Poněvadž napadený rozsudek doručen byl straně 11. července 1928, kdežto odvolání podáno bylo na poštu teprve dne 28. srpna 1928, bylo odvolání jako opožděné odmítnuto, což se mělo státi již soudem první stolice (§ 468 c. ř. s.).

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Jest pravda, že § 224 čís. 8 c. ř. s. v doslovu zákona ze dne 19. ledna 1928 čís. 23 sb. z. a n. neprohlašuje výslovně spory mezi majiteli a podnikateli autodopravy a jich zákazníky za feriální, nýbrž řadí sem spory mezi vozky a jejich cestujícími nebo zákazníky (§ 1316 obč. zák.). Pod pojem »vozka« spadá však jakýkoli podnikatel, který po živnostensku obstarává dopravu cestujících a zboží, při čemž nezáleží na tom, v jakém rozsahu a s jakou výpravou podnik svůj provozuje. V zákoně není zejména opory pro názor stěžovatele, že »vozkou« jest rozuměti jen toho, kdo obstarává dovoz koňským potahem. Nejde o obdobu, nýbrž o výklad slova »vozka«, jehož správnost ve smyslu právě uvedeném plyne z jasného účelu zákona, by odpovědnost za řádné opatření převzatých věcí nesl ten, kdo se za úplatu po živnostensku podjal jich dopravy, což nelze obmezovati jen na určitý okruh podnikatelů tohoto druhu. Jde tedy o spor, jaký má na zřeteli § 224 čís. 8 c. ř. s., a, bylo-li odvolání podáno na poštu po uplynutí více než půldruhého měsíce po doručení rozsudku procesního soudu, právem je odvolací soud jako opožděné odmítl.

Čís. 8524.

Snaží-li se dědic, vzdavší se dědictvého práva notářským spisem, dovoditi bezúčinnost tohoto vzdání se z okolností, jsoucích mimo notářský

spis, jež chce dokázati svědky a listinami, jest ho poukázati na pořad práva a stanoviti mu podle § 125 nesp. říz. lhůtu k podání žaloby.

(Rozh. ze dne 5. prosince 1928, R I 944/28.)

Za dědice ze zákona přihlásili se zůstavitelčiny dcery Anna H-ová a nezl. Hermína, provd. B-ová, dále manžel Jan H. Pozůstalé dcery popřely dědické právo pozůstalého manžela, ježto se notářským spisem ze dne 9. května 1927 vzdal dědických práv k pozůstalosti své manželky. Jan H. popřel účinnost tohoto vzdání se. **Soud první stolice**, vyslechnuv strany podle § 125 nesp. říz., rozhodl o jsoucnosti dědického práva Jana H-a, nepřiznav mu práva dědická vzhledem k onomu vzdání se. **Rekursní soud** potvrdil toto usnesení vysloviv, že k objasnění a zodpovědění otázky, zda se Jan H. vzdal práv dědických, není třeba prováděti formální sporné řízení, poněvadž jde jen o posouzení notářského spisu a rekurent uznal notářský spis za účinný i tím, že si na jeho základě dal vložiti pro sebe právo vlastnické.

Nejvyšší soud změnil usnesení obou nižších soudů v ten rozum, že se Janu H-ovi stanoví podle § 125 nesp. říz. lhůta jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení k tomu, by podal žalobu k uplatnění svého popřehého práva dědického a by se o tom vykázal u soudu první stolice, jinak že bude pozůstalost projednávána nehledíc k jeho dědickému nároku.

D ů v o d y:

Napadené usnesení trpí zřejmou nezákonností po rozumu § 16 nesp. říz. Rekursní soud přehlíží, že se stěžovatel snaží dovoditi bezúčinnost namítaného vzdání se z okolností jsoucích mimo notářský spis ze dne 9. května 1927, které chce dokázati svědky a listinami. Podle § 292 c. ř. s. jest i proti veřejným listinám připuštěn důkaz nesprávnosti dosvědčeného příběhu nebo dosvědčeného skutku nebo dotvrzení. Není pochyby, že takový protidůkaz lze provésti jen sporem a že prostředky nesporného řízení k tomu nestačí. O takovýto protidůkaz proti obsahu notářského spisu nemůže tedy býti stěžovatel připraven napadenými usneseními. Jest proto napadené usnesení vzhledem k § 2 čís. 7 a 10 a § 125 nesp. říz. zřejmě nezákonné, pokud v řízení nesporném po hmotněprávní stránce byla rozřešena otázka, zda žalobci přísluší práva dědická čili nic. Ježto strany byly již podle § 125 nesp. říz. slyšeny, lze změnou napadených usnesení podle § 126 druhý odstavec nesp. říz. zároveň již také rozhodnouti, kdo má jako žalobce uplatňovati práva dědická. Jest odkázati vdovce Jana H-a na pořad práva, ježto pozůstalé děti mají po rozumu § 125 druhý odstavec nesp. říz. silnější právo pro sebe. Jejich dědické právo nebylo ve své podstatě popřeno a jejich tvrzení, že se Jan H. vzdal dědických práv, jest podepřeno obsahem notářského spisu ze dne 9. května 1927 a není tedy svévolné (srovnej rozh. čís. 95 sb. n. s.).